

## **НЕСПЕЦІАЛЬНА ФІЗКУЛЬТУРНА ОСВІТА СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО ВУЗУ**

Актуальність дослідження. В сучасних умовах склалася критична ситуація зі станом здоров'я населення України. Останніми роками значне зниження рівня життя, порушення екологічної рівноваги, техногенне забруднення атмосфери, ґрунту і води, разом з наслідками Чорнобильської катастрофи призвели до значного погіршення фізичного стану і рівня здоров'я.

Тільки за останні 10 років на 41% збільшилась кількість студентської молоді, віднесених до спеціальної медичної групи. Таким чином виникає необхідність генеральної перебудови системи фізичного виховання молоді – майбутнього України. Фізичне виховання молоді є невід'ємною частиною системи народної освіти, важливим компонентом гуманітарного виховання, формування у неї фізичного і психічного здоров'я, вдосконалення підготовки до активного життя і професійної діяльності.

В програмі дисципліни «Фізичне виховання» у вузах від 12 травня 2003 р., підкреслюється, що метою даної дисципліни є формування фізичної культури особистості фахівця відповідного рівня освіти. Щодо завдань фізичного виховання студентів входить не тільки забезпечення їх фізичної підготовки до здачі відомчих нормативів, але і формування системи теоретичних знань про здоровий спосіб життя, основи організації найефективніших видів раціональної рухової активності і уміння використовувати їх на практиці в повсякденному житті.

Таким чином, теоретична підготовка займає одне з провідних місць в дисципліні фізичне виховання студентів і у зв'язку з цим можна говорити про збільшення значення неспеціальної фізкультурної освіти в вищих навчальних закладах. Цілком очевидно, що неможливо підвищити престиж фізичної культури і спорту в суспільстві без формування у молоді активного свідомого ставлення до занять фізичними вправами, потреби в щоденній руховій активності, уміння використовувати засоби фізичної культури для зміцнення здоров'я, досягнення особистих і професійних цілей.

Неспеціальна фізкультурна освіта є основною формою існування фізичної культури в школах і вищих навчальних закладах нефізкультурного профілю і найчастіше цей процес прийнято пов'язувати з уроками фізкультури у школі, заняттями з фізичного виховання у вищих навчальних закладах (ВНЗ), але «поле» функціонування неспеціальної фізкультурної освіти є більш розгалуженим і здійснюється вона досить часто стихійно у межах побутової, професійної, військової діяльності, занять оздоровчо-рекреаційним спортом у позанавчальний час.

Неспеціальна фізкультурна освіта повинна починатися якомога ра-

ніше – освоєння сутності і змісту фізичної культури в процесі дошкільного і молодшого шкільного віку, з навчанням фізичним вправам. Принциповим є те, що акцент був зроблений на освіту, одержання знань на основі формування фізичних якостей і навичок, відповідно до можливостей тих, хто вчиться.

Основними цілями неспеціальної фізкультурної освіти є: створення гуманітарних (морально-естетичних, культурно-естетичних) основ формування особистості студента в єдності з його фізкультурною діяльністю; досягнення цілісності знань про людину, її культуру як систему норм, цінностей, орієнтованих на розвиток особистісних якостей кожної молодої людини; виховання потреби і цілями фізкультурної діяльності, вміння самокритично оцінювати результати тілесного і духовного розвитку; орієнтація студентської на самоосвіту, саморозвиток та самоконтроль в процесі фізкультурної діяльності, на постійний духовний та фізичний розвиток як важливий фактор в усіх галузях життя суспільства.

Неспеціальна фізкультурна освіта студентської молоді як педагогічний процес та прикладна сфера знань з фізичної культури може повноцінно забезпечувати формування фізичної культури особистості у випадку реалізації наступних педагогічних і спеціальних умов:

- 1) на снові науково-методологічних підходів: системного, культурологічного, особистісно-діяльнісного, індивідуально-диференційованого та інформаційного; створення дидактичних, методичних і технічних умов, що цьому процесу сприяють, з опорою на методологічні, педагогічні, специфічні принципи;
- 2) неспеціальна фізкультурна освіта розглядається у цілісному освітньому середовищі, та як результат засвоєння життєво необхідних знань, формування вмінь та навичок фізкультурної діяльності;
- 3) у якості парадигми неспеціальної фізкультурної освіти повинні виступати ідеї гуманізму в освіті, цінності і ідеали олімпійської педагогіки.

Таким чином, проблема фізичного виховання студентів у вузах, зокрема вирішення завдань неспеціальної фізкультурної освіти, вимагає подальшого вивчення і вдосконалення.

### **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

1. Навчальна програма з фізичного виховання для ВНЗ.– 2003. – 44 с.
2. Цільова комплексна програма «Фізичне виховання – здоров'я нації». – 1998. – 55 с.
3. Шамардіна Г.М. Основи теорії і методики фізичного виховання: Вибрані лекції – Дніпропетровськ: Пороги, 2004. – 415 с.